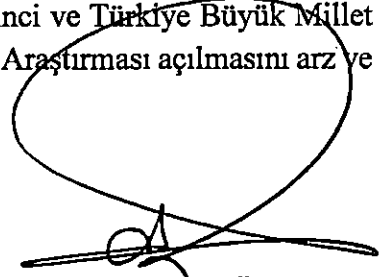

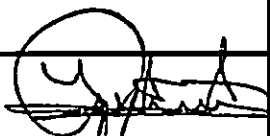
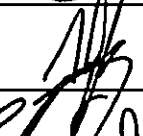
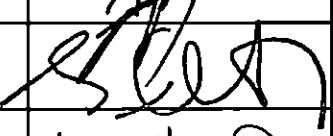
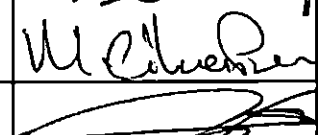
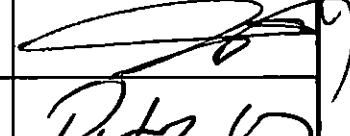
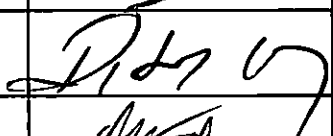
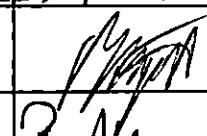
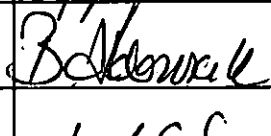
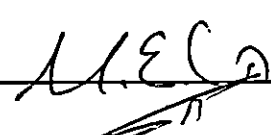
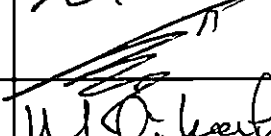
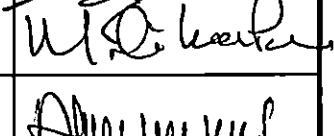
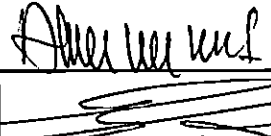
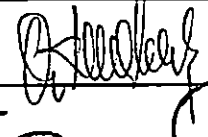
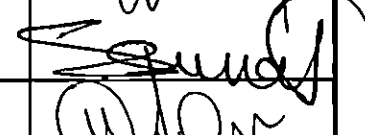
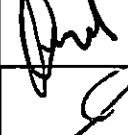
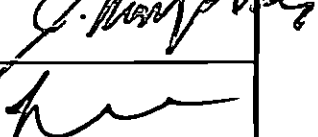
Lütfü TÜRKKAN
Kocaeli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de tarımsal üretimde yaşanan daralmanın, çiftçilerin artan maliyet yükünün, kırsal nüfusun geçim sorunlarının, gıda arz güvenliğine yönelik risklerin ve gıda fiyatlarında yaşanan kronik artışların nedenlerinin araştırılması; üretici ile tüketici arasındaki fiyat farklarının incelenmesi; tarım ve gıda sektöründe fırsatçılık, stokçuluk ve piyasa bozucu uygulamaların tespit edilmesi; gıda enflasyonunun düşürülmesine yönelik gerekli yasal, idari ve ekonomik tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Lütfü TÜRKKAN
Kocaeli Milletvekili

İSİM SOYİSİM	BÖLGE	İMZA
Yavuz AYDIN	Traşen	
Hasan TOKTAŞ	Bursa	
Erhan USTA	Samsun	
M. CİHAN PAÇALI	İSTANBUL	
Selcan TAICI	Tekirdağ	
Ridvan UZ	Gaziantep	
Bugra KAVUNCU	İstanbul	
Burak Akburak	İstanbul	
Meden Ergün	Malatya	
Yıldız Arslan	Ankara	
M. Cihan PAÇALI	İstanbul	
Esref FAKİRBABA	Ankara	
Selçuk Tokdoğan	Bursa	
Ömer KARAKAŞ	Aydın	
Serdar SUNAT	Manisa	
Hakan Serap OLCUN	Afyonkarahisar	
Durak DALLIN	Bolu	
Yasin ÖZTÜRK	Danişli	
Levent KAYAÇAN	Yozgat	
Adnan Sevil GÜLÇİN	Hatay	

GEREKÇE

Tarım sektörü yalnızca ekonomik bir faaliyet alanı değil, aynı zamanda bir ülkenin gıda güvenliğinin, kırsal kalkınmasının, sosyal istikrarının ve bağımsızlığının temel unsurlarından biridir. Gıda üretiminde yaşanacak aksaklıklar yalnızca üreticileri değil, doğrudan doğruya tüm vatandaşları etkileyen sonuçlar doğurmaktadır.

Son yıllarda Türkiye’de tarımsal üretim maliyetlerinde yaşanan hızlı artışlar, çiftçilerin üretim faaliyetlerini sürdürmesini zorlaştırmaktadır. Mazot, gübre, yem, tohum, zirai ilaç, sulama ve enerji maliyetlerinde meydana gelen yükselişler, üreticilerin kârlılığını azaltmakta ve birçok üreticiyi üretimden çekilmeye zorlamaktadır.

Çiftçilerin bankalara, Tarım Kredi Kooperatiflerine ve çeşitli finans kuruluşlarına olan borçlarının artması, kırsal kesimde ekonomik sürdürülebilirliği tehdit eden bir boyuta ulaşmıştır. Özellikle küçük ve orta ölçekli aile işletmeleri artan maliyetler karşısında üretim gücünü kaybetmekte, kırsal nüfus giderek yaşlanmakta ve genç nüfus tarımdan uzaklaşmaktadır.

Tarımsal üretimde yaşanan sorunlar yalnızca üreticiyi değil, tüketiciyi de doğrudan etkilemektedir. Türkiye’de son yıllarda gıda fiyatlarında yaşanan sürekli artış, vatandaşların temel gıda ürünlerine erişimini zorlaştırmakta ve hane bütçeleri üzerinde ağır bir yük oluşturmaktadır.

Özellikle sebze, meyve, et, süt, yumurta ve temel gıda ürünlerinde üretici ile tüketici fiyatları arasındaki farkın giderek büyümesi dikkat çekmektedir. Tarlada düşük fiyatla satılan ürünlerin market raflarına ulaştığında katlanarak artan fiyatlarla tüketiciye sunulması, üretimden tüketime kadar olan zincirin ayrıntılı biçimde incelenmesini gerekli kılmaktadır.

Kamuoyunda sıkça dile getirilen stokçuluk, kartelleşme, piyasa manipülasyonu, fırsatçılık ve aracılık zincirindeki aşırı kâr uygulamalarının gıda fiyatları üzerindeki etkileri konusunda kapsamlı ve şeffaf bir değerlendirme yapılması gerekmektedir.

Diğer taraftan iklim değişikliği, kuraklık, su kaynaklarındaki azalma, aşırı hava olayları ve doğal afetler de tarımsal üretim üzerinde ciddi baskılar oluşturmaktadır. Sulama altyapısındaki eksiklikler, üretim planlamasındaki sorunlar ve verimlilik kayıpları gıda arz güvenliğini tehdit eden unsurlar arasında yer almaktadır.

Türkiye’nin birçok üründe dışa bağımlılığının artması, tarımsal üretimdeki gerileme ve ithalat politikalarının uzun vadeli etkileri de ayrıca değerlendirilmelidir. Gıda güvenliği yalnızca bugünün değil, gelecek nesillerin de meselesidir.

Bu kapsamda;

Tarımsal üretimde yaşanan daralmanın nedenlerinin, çiftçilerin borçluluk durumunun ve finansal sürdürülebilirliğinin, gübre, mazot, yem, tohum, enerji ve zirai ilaç maliyetlerinin üretime etkisinin, tarımdan çekilen üretici sayısının ve kırsal nüfustaki değişimin, üretici ile tüketici fiyatları arasındaki farkın nedenlerinin, gıda enflasyonunu artıran yapısal unsurların, stokçuluk, fırsatçılık, kartelleşme ve piyasa bozucu uygulamaların boyutunun, hal sistemi,

lojistik zinciri ve aracılık mekanizmalarının etkinliğinin, tarım ürünleri ithalat ve ihracat politikalarının etkilerinin, kuraklık, iklim değışikliği ve su kaynaklarındaki azalışın tarımsal üretime etkisinin, gıda arz güvenliği açısından stratejik ürünlerdeki risklerin, tarımsal destekleme politikalarının etkinliğinin, gıda denetim mekanizmalarının yeterliliğinin araştırılması gerekmektedir.

Araştırma sonucunda; çiftçilerin üretimde kalmasını sağlayacak destek mekanizmalarının geliştirilmesi, tarımsal girdi maliyetlerinin azaltılmasına yönelik politikaların oluşturulması, üretim planlamasının güçlendirilmesi, sulama altyapısının modernize edilmesi, gıda arz güvenliğini koruyacak stratejik ürün politikalarının geliştirilmesi, üretici ile tüketici arasındaki fiyat farkını azaltacak düzenlemelerin yapılması, stokçuluk ve fırsatçılıkla mücadelede etkin denetim mekanizmalarının kurulması, tarımda genç nüfusu teşvik edecek yeni destek modellerinin geliştirilmesi, gıda enflasyonunun kalıcı biçimde düşürölmesine yönelik yapısal reformların belirlenmesi, tüketicilerin uygun fiyatlı ve güvenilir gıdaya erişiminin sağlanması amacıyla gerekli yasal, idari ve ekonomik düzenlemelerin belirlenmesi hedeflenmektedir.

Gıda güvenliği, yalnızca ekonomik bir mesele değil; milli güvenlik, halk sağlığı ve sosyal adalet meselesidir. Çiftçinin üretimden çekildiği, tüketicinin temel gıdaya erişmekte zorlandığı bir ortamın sürdürölülebilir olmadığı açıktır.

Bu nedenlerle, Türkiye’de tarımsal üretim, çiftçi refahı, gıda güvenliği ve gıda enflasyonu konularının tüm yönleriyle araştırılması; üretici ve tüketiciyi koruyacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması zorunludur.